

НА ОБРІЯХ ДУШІ

Віра Кандинська

Словосполучення «українське кіно молодих», яке з середини 90-х років почало поступово зникати навіть з професійного словника кінокритиків, нині знову набуває актуальності. Про мистецькі здобутки молодих українських кінематографістів — Олесь Саніна, Ігоря Стрембіцького, Тараса Томенка, Валентина й Максима Васяновичів, Ганни Яровенко та багатьох інших ми неодноразово писали в попередніх числах «Кіно-Театру».

Нещодавно з'явився ще один, а точніше, два приводи для оптимізму. 17 листопада в Синьому залі Будинку кіно відбулися прем'єри документальних стрічок-дебютів, знятих на студії «Кінематографіст» Національної спілки кінематографістів України, - «Портрет, намальований глибиною» Лесі Мацько та «Жар-Птиця» Анастасії Харченко.

Обидві картини, створені завдяки грантам Президента України, є своєрідними портретами непересічних особистостей. Випускниця Київського національного університету культури й мистецтв Леся Мацько обрала своїм героєм акванавта, висококласного каскадера-підводника (що знявся більш, як у 70 кінострічках), відомого письменника, лауреата літературної премії імені А.П.Чехова Володимира Григоровича Карпичева.

Стрічка вражає нестандартним підходом до матеріалу. За грубуватою екзотикою «справжньої» чоловічої професії молода режисерка побачила своєрідну філософію. «Більшість мого життя проходить під водою» — говорить Володимир Карпичев. Принадна загадковість підводних глибин, блискуче відтворена операторами І.Лагутіним та В.Авраменком, у стрічці постає втіленням внутрішнього світу персонажа. Лейтмотивом фільму стає промовиста сцена: художник О.Білозор пише портрет Карпичева під водою, на глибині, яка давно стала для героя рідною стихією.

Картина Лесі Мацько була представлена на 32-му Всесвітньому фестивалі підводного зображення, який проходив наприкінці жовтня 2005 року у французькому місті Антіб, неподалік Ніцци. Роботу нашої режисерки високо оцінили президент фестивалю Даніель Мерс'є та всесвітньо

■ Кадр з фільму «Жар-Птиця». Режисер Анастасія Харченко.

■ Кадр з фільму «Портрет, намальований глибиною». Режисер Леся Мацько. Обидва — студія «Кінематографіст».

відомий кінооператор Крістіан Петрон, який здійснював підводні зйомки у фільмі «Блакитна безодня» Люка Бессона. Нагороду за найкращий документальний фільм Лесі вручив знаменитий підводник Мішель Кусто (син легендарного Жака Іва Кусто). І дуже хочеться вірити, що для обдарованої дебютантки це лише початок.

Чудові враження залишила й прем'єра стрічки випускниці Київського університету театру, кіно й телебачення імені І. Карпенка-Карого Анастасії Харченко. Її фільм «Жар-Птиця» присвячений відомій львівській художниці й поетесі Уляні Слюсар. Глибокий і вдумливий авторський погляд, тонкий ліризм — ці риси впадають в око буквально з перших кадрів.

Глядача заворожують сліпучо-яскраві гобелени й живописні полотна, розкішні панорами живої природи, вдало схоплені оператором Ігорем Недужком й озвучені чудовою музикою Мирона Блощичака й Оксани Герасименко, а найбільше — жіночі очі, що сяють натхненням і життєлюбством. «Я не могла б, як Гойя, вихлюпнути на полотна свій розпач, — говорить героїня, — як лікар лікує людей, так і творчість повинна приносити радість». Важко повірити, що цій обдарованій художниці, пристрасно-активній, вибухово-життєрадісній, повсякчас оточеній людьми, чогось бракує у житті. Лише під кінець фільму глядач дізнається, що пані Уляна прикута до інвалідного візка.

Дуже важливо, що картина не залишає враження безвиході, викликає безмежне захоплення сильною особистістю й відчуття тріумфу життя, краси й творчості. Особливо запам'ятовуються слова героїні, які могли б стати своєрідним епіграфом до фільму: «Барви життя у нас в душі».

Гадаю, картина «Жар-Птиця» найближчим часом здобуде не одну фестивальну нагороду. А Настя Харченко вже фільмує нову стрічку про унікальний вокальний колектив «Божичі». Побажаємо їй успіху.